

ISSN 2657-3326

MONITOR ASEAN

LISTOPAD 2018

„Monitor ASEAN” omawia i komentuje najważniejsze wydarzenia związane z aktualną sytuacją polityczną, gospodarczą i społeczną w państwach Stowarzyszenie Narodów Azji Południowo-Wschodniej, ze szczególnym naciskiem na działania Chin w regionie. Monitor opracował Mateusz Chatys – młodszy analityk Ośrodka Spraw Azjatyckich.

MONITOR ASEAN

LISTOPAD 2018

I. STOSUNKI CHINY-ASEAN

2 listopada: Chiny zorganizowały warsztaty medyczne w Birmie. W Rangun odbyły się międzynarodowe warsztaty szkoleniowe poświęcone sposobom diagnozy, leczenia i zapobiegania poważnym chorobom w krajach Stowarzyszenia Narodów Azji Południowo-Wschodniej. W wydarzeniu wzięli udział chińscy lekarze z Hainan Medical University, profesorowie z Departamentu Położnictwa i Ginekologii w Birmie, a także inni przedstawiciele uniwersytetów medycznych z obu państw.

4 listopada: Chiny oferują wietnamskim przedsiębiorcom dywersyfikację towarów eksportowych. Chiny są największym odbiorcą wietnamskiego eksportu ryb i owoców morza. W ciągu pierwszych dziewięciu miesięcy bieżącego roku, Wietnam uzyskał wpływy z tego sektora w wysokości 1,6 mld USD, z czego 23,7% pochodziło tylko z Chin. Państwa dążą jednak do poszerzenia zakresu współpracy o inne branże np. jak technologiczne. Między innymi dlatego w ubiegłym roku na chiński rynek weszła firma FPT Software, specjalizująca się w outsourcingu oprogramowania.

6 listopada: główna agencja badań gospodarczych rządu Laosu zaleca intensyfikację korzyści wynikających z budowy linii kolejowej Chiny-Laos. W swoim najnowszym raporcie, think-tank National Economic Research Institute (NERI) zaleca budowę strefy wolnego handlu, parku logistycznego i sieci inteligentnych miast wzdłuż linii kolejowej, która ma zostać uruchomiona w 2021 roku. Treść raportu została przedstawiona na jednym z posiedzeń rządu Laosu. Strategiczne położenie tego państwa sprzyja rozwijaniu nowych inicjatyw, o czym świadczy fakt, iż od czerwca tego roku utworzono około 12 specjalnych stref ekonomicznych oferujących ulgi podatkowe na terenie całego kraju. Przyciągnęły one 503 firmy lokalne i zagraniczne z kapitałem wynoszącym ponad 8,4 mld USD.

AMNESTY INTERNATIONAL ODEBRAŁO NAGRODĘ ASUNG SAN SUU KYI

Szefowa rządu Birmy oraz laureatka Pokojowej Nagrody Nobla została pozbawiona nagrody Ambasadora Sumienia przyznanej jej przez Amnesty International w 2009 roku. Sekretarz generalny organizacji - Kumi Naidoo oświadczył, że Aung San Suu Kyi nie reprezentuje już wartości, wymaganych od laureatów tego rodzaju wyróżnienia.

7 listopada: Chiny i Birma wzmocnią współpracę w ramach budowy korytarza ekonomicznego. Song Tao, pełniący funkcję dyrektora Wydziału Łączności Międzynarodowej KC KPCh spotkał się w Naypyidaw szefową rządu Birmy. Aung San Suu Kyi zapewniła chińskiego przedstawiciela, że przywiązuje dużą wagę do inicjatywy Pasa i Szlaku oraz korytarza gospodarczego, a także liczy na dalszy rozwój współpracy ekonomicznej i realizację kolejnych projektów infrastrukturalnych.

8 listopada: chińska firma telekomunikacyjna wchodzi na filipiński rynek. Firma China Telecom oraz jej lokalni partnerzy (Udenna Corp. i Chelsea Logistics Holdings Corp.) zostały zaakceptowane jako trzeci główny dostawca usług telekomunikacyjnych na Filipinach. Prezydent w wywiadzie udzielonym dla Xinhua stwierdził, iż chiński dostawca usług pozytywnie wpłynie na sytuację na rynku, biorąc pod uwagę istniejący do tej pory monopol dwóch największych firm - Globe Telecom i PLDT.

9 listopada: Stowarzyszenie Pasa i Szlaku Chiny-Brunei zostało oficjalnie założone w sultanacie. Główny kurator nowego stowarzyszenia - Jackson Ting, poinformował na konferencji prasowej, że nowa placówka w Brunei ma na celu lepszą promocję inicjatywy Pasa i Szlaku ogłoszonej w 2013 roku. Obie strony zadeklarowały również rozwój współpracy w takich sektorach jak gospodarka, kultura, edukacja, sport oraz turystyka. Stowarzyszenie będzie pełniło funkcję nieoficjalnej platformy komunikacji między państwami.

12 listopada: filipińskie firmy odniosły duży sukces na pierwszych międzynarodowych targach importowych w Chinach. Departament Handlu i Przemysłu Filipin podał do wiadomości, że na targach w Szanghaju filipińscy przedsiębiorcy podpisali umowy na eksport towarów o łącznej wartości 124 mln USD. Zdecydowana większość, bo 108 mln USD objęła produkty rolne takie jak banany, awokado czy pomarańcze, natomiast pozostałe 16 mln USD to sprzedaż bezpośrednia na targach. Wzięło w nich udział łącznie 57 firm z takich sektorów jak rolnictwo, usługi czy motoryzacja.

13 listopada: na granicy chińsko-birmańskiej rozpoczęto prace nad strefą ekonomiczną. Wiceminister handlu Birmy - U Aung Htoo, poinformował o rozpoczęciu budowy strefy współpracy gospodarczej na odcinku Muse-Ruili, w sprawie której obie strony podpisały protokół ustaleń w 2017 roku. Z kolei targi handlu przygranicznego mają się odbyć w połowie grudnia bieżącego roku w Muse. Całe przedsięwzięcie jest realizowane w ramach inicjatywy Pasa i Szlaku i ma na celu wsparcie małych i średnich przedsiębiorstw obu państw.

14 listopada: premier Chin wezwał do szybkiego zakończenia prac nad Regionalnym Wszechstronnym Partnerstwem Gospodarczym. W Singapurze odbyło się 2. Spotkanie przywódców państw zaangażowanych w prace nad umową o wolnym handlu – Regionalne Wszechstronne Partnerstwo Gospodarcze (RCEP). Premier Li Keqiang podkreślił, że umowa powinna zostać sfinalizowana w 2019 roku, biorąc pod uwagę fakt, iż 80% prac zostało już ukończonych. Pozostali liderzy zgodzili się z premierem ChRL i poparli jak najszybsze zakończenie negocjacji z uwagi na obecną sytuację na rynkach finansowych.

15 listopada: Chiny i ASEAN przyjęły Wizję Strategicznego Partnerstwa do 2030 roku. Podczas 21. Szczytu ASEAN-Chiny (10+1) w Singapurze, liderzy wszystkich państw przyjęli Wizję Strategicznego Partnerstwa 2030, która została zapowiedziana na ubiegłorocznym szczycie na Filipinach. Opiera się ona na trzech filarach, a mianowicie współpracy politycznej i z zakresu bezpieczeństwa, pogłębianiu więzi gospodarczych i wymianie międzyludzkiej.

15 listopada: w Hanoi odbyło się sympozjum poświęcone współpracy Chiny-Wietnam w ramach inicjatywy Pasa i Szlaku. Sympozjum zostało zorganizowane przez chińską ambasadę w Wietnamie oraz Dyplomatyczną Akademię Wietnamu. Oprócz chińskiego ambasadora – Xiong Bo, wzięli w niej również udział asystent ministra spraw zagranicznych Wietnamu - Nguyen Van Thao i dyrektor akademii - Ngo Vu Tung. Głównym tematem wystąpień było podsumowanie projektów zrealizowanych przez państwa od 2013 roku, a także przeprowadzono debatę poświęconą przyszłym możliwościom jakie oferuje inicjatywa Pasa i Szlaku, które mogą wpłynąć na pogłębienie stosunków bilateralnych.

15 listopada: premier Chin spotkał się z szefową rządu Birmy w Singapurze. Pomiedzy szczytami odbywającymi się w Singapurze, doszło do spotkania premierów Chin i Birmy, którzy odbyli rozmowę poświęconą dalszemu rozwojowi relacji dwustronnych między państwami, które nawiązały stosunki dyplomatyczne 68 lat temu. Li Keqiang zadeklarował dalsze wsparcie w procesie mediacyjnym między Birmą i Bangladeszem w sprawie kryzysu dotyczącego muzułmańskiej mniejszości etnicznej Rohingja.

17 listopada: Xi Jinping spotkał się z prezydentem Indonezji w Papui-Nowej Gwinei. W ramach szczytu APEC, który odbył się w Port Moresby prezydent ChRL spotkał się z Joko Widodo, aby utrzymać komunikację na najwyższym szczeblu oraz ukierunkować rozwój dwustronnych relacji między państwami. W ubiegłym miesiącu Indonezja i Chiny podpisały protokół ustaleń w sprawie inicjatywy Pasa i Szlaku, co jest dowodem na rozwój stosunków bilateralnych. Z kolei Indonezja jako największa gospodarka w Azji Południowo-Wschodniej pełni rolę łącznika i mediatora między Chinami i ASEAN.

18 listopada: oddział Bank of China w Manili i filipińska Grupa Equicom podpisały memorandum. Bank of China wydało oświadczenie, z którego wynika, że oddział w Manili podpisał protokół ustaleń z grupą Equicom w sprawie przeprowadzenia badań dotyczących możliwości współpracy między bankiem a konglomeratem. Grupa Equicom to zdywersyfikowany konglomerat zajmujący się świadczeniem szerokiego wachlarza usług w zakresie opieki zdrowotnej, informacji kredytowych, usług ratingowych, finansowania, leasingu oraz produktów informatycznych. Biorąc pod uwagę fakt, iż Bank of China pełni funkcję pomostu między rynkami obu państw, może dzielić się swoimi doświadczeniami w zakresie doradzania chińskim firmom, które mogą potrzebować informacji na temat filipińskiego systemu opieki zdrowotnej i innych kwestii formalnych związanych z prowadzeniem działalności w tym państwie.

19 listopada: prezydent Chin przyjechał z oficjalną wizytą do Brunei. Była to pierwsza wizyta chińskiego prezydenta w tym państwie od 13 lat. Xi Jinping spotkał się z sułtanem - Haji

Hassanal Bolkiah, a efektem rozmów było wydanie wspólnego oświadczenia. Państwa podwyższyły również rangę swoich relacji do rangi strategicznego partnerstwa. Xi Jinping podkreślił, że Brunei pełni kluczową rolę w budowie Morskiego Jedwabnego Szlaku XXI wieku, a także to, iż Chiny są gotowe włączyć do inicjatywy Pasa i Szlaku założenia zawarte w brunejskim planie Wawasan 2035, polegającym na strategicznej dywersyfikacji gospodarki państwa. Ponadto prezydent ChRL zachęcił przedsiębiorstwa z Brunei do rozszerzenia eksportu do Chin, które są gotowe do wzmocnienia współpracy z zakresu budowy infrastruktury, rolnictwa, rybołówstwa, oraz dzielenia się doświadczeniami dotyczącymi rozwoju gospodarki cyfrowej, handlu elektronicznego i innych wschodzących sektorów.

19 listopada: Kambodża zaprzeczyła doniesieniom o budowie chińskiej bazy marynarki wojennej. Premier Hun Sen poinformował, że otrzymał zapytanie od wiceprezydenta USA - Mike Pence'a, w którym zostały zawarte obawy odnośnie budowy chińskiej bazy marynarki na terytorium Kambodży. Hun Sen zaprzeczył, aby jakkolwiek baza wojskowa innego państwa miała powstać w Kambodży, ponieważ obecność zagranicznych jednostek wojskowych jest zakazana przez konstytucję. Niepokój wywołał raport przygotowany przez The Asia Times poświęcony projektowi realizowanemu przez China's Tianjin Union Development Group w Kambodży od 2008 roku. W ramach inwestycji o wartości 3,8 mld USD ma powstać między innymi port za kwotę 45 mln USD, zdolny do przyjmowania kontenerowców o wyporności 20 tys. ton. Według The Asia Times w rzeczywistości ma zostać zbudowana baza wojskowa, zdolna do przyjmowania chińskich okrętów wojskowych w zamian za obietnicę wsparcia kambodżańskiej armii kwotą 100 mln USD na sprzęt wojskowy udzielonej w czerwcu bieżącego roku.

19 listopada: Chiny i Wietnam zobowiązują się do utrzymania stabilności w strefie przygranicznej. Piąte spotkanie wysokiego szczebla między chińskimi i wietnamskimi siłami zbrojnymi odbyło się w Autonomicznym Regionie Guangxi na południu Chin. Obie strony zobowiązały się do utrzymania stabilności na obszarach przygranicznych. Chiński Radca Stanu i minister obrony - Wei Fenghe oraz wietnamski minister obrony - Ngo Xuan Lich, zadeklarowali kontynuację współpracy militarnej w celu rozwoju relacji dwustronnych między państwami.

20 listopada: Chiny i Filipiny podpisały protokół ustaleń w sprawie Pasa i Szlaku. Xi Jinping złożył oficjalną wizytę na Filipinach w wyniku czego podpisano 29 różnego rodzaju umów, wśród których znalazły się memoranda, umowy handlowe, zobowiązania kredytowe, a także długo wyczekiwane porozumienie w sprawie wspólnego wydobycia surowców naturalnych na spornym obszarze Morza Południowochińskiego. Najprawdopodobniej zostanie powołany komitet sterujący składający się z przedstawicieli obu państw, który będzie odpowiedzialny za nadzór wydobycia surowców naturalnych. W projekcie po stronie chińskiej najprawdopodobniej weźmie udział China National Oil Offshore Corp. Filipiński minister ds. energii - Alfonso Cusi, poinformował również, że oprócz porozumienia w sprawie wspólnego wydobycia gazu i ropy naftowej podpisano też protokół, na mocy którego strony zwiększą współpracę energetyczną. Z kolei w protokole ustaleń dotyczącym Pasa i Szlaku, Chiny zobowiązały się do wsparcia licznych projektów infrastrukturalnych, zaplanowanych przez rząd w Manili. Wizyta prezydenta Chin na Filipinach spotkała się z protestami nacjonalistów przed chińskim urzędem konsularnym,

w którym wzięło udział ponad 200 osób. Protest dotyczył głównie chińskiej aktywności na Morzu Południowochińskim i roszczeń w stosunku do spornych terytoriów na tym akwenie.

23 listopada: Chiny i Birma wzmacniają współpracę naukową oraz technologiczną.

W Rangun odbyło się pierwsze spotkanie komitetu Chiny-Birma do spraw współpracy naukowo-technologicznej, którego zadaniem jest umocnienie partnerstwa w zakresie realizowanych badań, rozwoju zasobów ludzkich i transferu technologii w celu promowania zrównoważonego rozwoju. Doradca przy chińskiej ambasadzie w Birmie - Yang Shouzheng, stwierdził, iż jest to początek nowego etapu współpracy naukowej i technologicznej między stronami. W ramach inauguracji tego rodzaju inicjatywy utworzono wspólne laboratorium, w którym będą prowadzone badania poświęcone rozwijaniu technologii łączności satelitarnej. Wiceminister edukacji - U Win Maw Tun ogłosiła, że wkrótce zostanie otwarte Centrum Transferu Technologii Myanmar-Chiny, które jeszcze bardziej wzmocni współpracę dwustronną z zakresu oświaty.

25 listopada: chińska firma rozpoczęła projekt modernizacji dróg w centralnym Laosie.

China North Industries Group Corporation Limited (NORINCO) zainaugurowała prace nad pierwszym projektem modernizacji dróg w centralnym i południowym Laosie, który zostanie ukończony w ciągu 36 miesięcy. Gubernator prowincji Savanakhet - Santiphab Phomvihane, stwierdził, że projekt znacząco przyczyni się do zwiększenia efektywności ruchu, ponieważ złe warunki drogowe utrudniały transport, szczególnie podczas pory deszczowej. Prace obejmą swoim zasięgiem budowę drogi i mostu o łącznej długości 88,2 km, a także instalację znaków drogowych oraz ogrodzenia.

27 listopada: delegacja chińskiej Narodowej Komisji Rozwoju i Reform spotkała się z szefową rządu Birmy.

Wizyta chińskiej delegacji z wiceprezesem Państwowej Komisji ds. Rozwoju i Reform - Ning Jizhe na czele jest kontynuacją ustaleń przywódców obu państw w sprawie korytarza ekonomicznego z 2017 roku. Podczas swojej wizyty Ning spotkał się z Aung San Suu Kyi, a także wziął udział w spotkaniu roboczym z ministrem planowania i finansów - U Soe Win oraz urzędnikami z 11 innych ministerstw i departamentów Birmy. Obie strony dokonały dogłębnej wymiany poglądów na temat wdrażania planów rozwoju gospodarczego, które będą w pragmatyczny sposób wspierać budowę Korytarza Gospodarczego Chiny-Birma, takich jak projekt modernizacji miejskiej w Rangun.

27 listopada: delegacja China Entrepreneur Club (CEC) spotkała się z premierem Malezji.

Mahathir Mohamad przyjął w Putrajaya delegację China Entrepreneur Club, zrzeszającą najbogatszych przedsiębiorców w Chinach. Ma Weihua, pełniący funkcję prezesa CEC i były prezes China Merchants Bank, powiedział, że głównym celem wizyty jest komunikowanie się ze społecznością biznesową Malezji w celu lepszego wdrożenia porozumienia osiągniętego przez przywódców obu krajów, a co za tym idzie zwiększenia chińskiej inwestycji w tym państwie. Przez ostatnich 9 lat Chiny są największym partnerem handlowym Malezji z obrotem wynoszącym 100 mld USD w 2017 roku. Według malezyjskiego Urzędu ds. Rozwoju Inwestycji to właśnie Chiny są źródłem 43% wszystkich inwestycji zagranicznych w sektorze produkcyjnym Malezji w pierwszej połowie 2018 roku.

28 listopada: Chiny pomogą Laosowi w budowie sieci monitorowania sejsmicznego.

W Wientian odbyła się ceremonia rozpoczęcia wspólnej budowy nowej sieci monitoringu sejsmicznego i centrum danych. Doradca ekonomiczny i handlowy chińskiej ambasady - Wang Qihui stwierdził, że projekt jest kolejnym symbolem tradycyjnej przyjaźni i współpracy między państwami, który przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa mieszkańców Laosu, dzięki nowemu systemowi ostrzegania. Dyrektor generalny Departamentu Meteorologii i Hydrologii podległego Ministerstwu Zasobów Naturalnych i Środowiska Laosu - Khamany Khounphonh wyraził wdzięczność za wysiłki Chin na rzecz realizacji projektu.

II. Polityka w ASEAN

1 listopada: indonezyjski państwowy koncern petrochemiczny sprzedał obligacje o wartości 750 mln USD.

Dyrektor finansowy Pertamina poinformował, że firma wydała 30-letnie obligacje z oprocentowaniem wynoszącym 6,5%, za kwotę 750 mln USD. Mimo niestabilnej sytuacji na rynku finansowym, spowodowanej wojną handlową między Chinami i USA, zainteresowanie oferentów było większe niż się spodziewano. Indonezja, podobnie jak inne państwa rozwijające się w regionie musi sprostać dużemu wyzwaniu, jakim jest pozyskanie finansów zagranicą. Biorąc pod uwagę fakt, że Pertamina częściowo jest obciążona kosztami subsydjowania paliwa przez państwo w związku ze zbliżającymi się kwietniowymi wyborami, dodatkowe środki pomogą utrzymać cenę paliwa na tym samym poziomie mimo rosnącej ceny ropy naftowej.

2 listopada: Parlamentarzyści ds. Praw człowieka ASEAN wezwali do wstrzymania procesu repatriacji Rohingja.

Charles Santiago, który stoi na czele komisji ds. praw człowieka w ASEAN poinformował, że zdaniem parlamentarzystów Birma nie jest przygotowana w odpowiedni sposób do przyjęcia ponad 700 tys. uchodźców mniejszości etnicznej Rohingja, która przebywa obecnie w obozach na terenie Bangladeszu. Zdaniem przedstawicieli ASEAN rząd Birmy powinien zacząć od unormowania sytuacji prawnej umożliwiając przedstawicielom muzułmańskiej mniejszości etnicznej swobodny dostęp do edukacji i opieki medycznej, a także zezwolić na swobodę poruszania się wewnątrz kraju.

3 listopada: w Birmie odbyły się wybory uzupełniające do parlamentu.

W wyborach uzupełniających wzięło udział 69 kandydatów z 24 partii politycznych, którzy walczyli o 13 mandatów. Po wygranych wyborach w listopadzie 2015 roku przez Narodową Ligę na rzecz Demokracji, kończącej okres rządu militarystycznego była to idealna okazja do oceny polityki realizowanej przez Aung San Suu Kyi, zwłaszcza w kontekście kryzysu związanego z ludnością Rohingja. Rzecznik partii rządzącej poinformował, że utracono poparcie w 5 z 6 obszarów zamieszkiwanych przez mniejszości etniczne, co jest dowodem na to, że działania szefowej rządu Birmy na rzecz stabilizacji w stanie Rakhine zostały ocenione negatywnie. Jest to ważnych sygnał dla Narodowej Ligi na rzecz Demokracji, która musi zakończyć proces repatriacji ponad 700 tys. uchodźców Rohingja z Bangladeszu przed wyborami powszechnymi w 2020 roku.

5 listopada: dziennikarze Reutera skazani w Birmie złożyli apelację. Adwokaci dwóch dziennikarzy Reutera złożyli odwołanie w sprawie wyroku skazującego na 7 lat pozbawienia wolności w związku z wejściem w posiadanie tajemnic państwowych. Według specjalistów prawdziwym powodem skazania dziennikarzy było badanie przez nich sprawy przypadków ludobójstwa popełnionych przez birmańską armię na członkach muzułmańskiej mniejszości etnicznej – Rohingja. Zdaniem redaktora naczelnego – Stephena Adlera, sąd zignorował materiał dowodowy, potwierdzający, że dziennikarze weszli w posiadanie wrażliwych dokumentów dzięki prowokacji zorganizowanej przez policję.

6 listopada: premier Malezji złożył wizytę w Japonii. Mahathir Mohamad spotkał się z premierem Japonii – Shinzo Abe w Tokio. Wynikiem rozmów było podjęcie decyzji o wypuszczeniu przez Japonię 10-letnich obligacji denominowanych o wartości 1,8 mld USD, które będą miały na celu ustabilizowanie sytuacji finansowej w Malezji związanej z wysokim zadłużeniem. Za pakiet obligacji, które mają zostać wypuszczone przed końcem marca przyszłego roku, będzie odpowiedzialny Japoński Bank Współpracy Międzynarodowej, a ich oprocentowanie wyniesie 0,65%. Ponadto politycy poruszyli tematy związane z procesem denuklearyzacji Korei Północnej, a także sytuacji na Morzu Południowochińskim. Cesarz Akihito odznaczył również premiera Mohamada Wielką Wstęgą Orderu Kwiatów Paulowni za zasługi na rzecz rozwoju stosunków dwustronnych między państwami.

7 listopada: w Birmie odbyło się międzynarodowe spotkanie na wysokim szczeblu poświęcone zwalczaniu przestępczości narkotykowej. Przedstawiciele władz z państw Azji Południowej, Wschodniej i Południowo-Wschodniej spotkali się w stolicy Birmy, gdzie przeprowadzono rozmowy dotyczące strategii zwiększenia kontroli przepływu substancji chemicznych potrzebnych do produkcji narkotyków syntetycznych. Wiceminister ds. Wewnętrznych Birmy - Aung Thu, potwierdził na konferencji, że Birma jest największym producentem metamfetaminy w tzw. Złotym Trójkącie. Zwrócił jednak uwagę, iż zdecydowana większość substancji chemicznych niezbędnych do produkcji tego rodzaju narkotyków pochodzi z Laosu i Chin, dlatego należy opracować specjalną strategię, która ograniczy przemyt takich substancji jak efedryna i pseudoefedryna, kwasu chlorowodorowego, etylu, eteru i acetonu. Przedstawiciel Biura Narodów Zjednoczonych ds. narkotyków i przestępczości – Jeremy Douglas potwierdził, iż w Birmie produkowane są narkotyki i wartości miliardów USD na cały rynek azjatycki, a walkę z przestępczością narkotykową należy rozpocząć od wprowadzenia restrykcji dotyczących dostępu do kluczowych substancji chemicznych.

8 listopada: państwowa spółka wydobywcza z Indonezji sprzedała swoje obligacje o wartości 4 mld USD. Indonesia Asahan Aluminium znana lepiej jako Inalum sprzedała transze obligacji 3-letnich z oprocentowaniem 5,230%, 5-letnich z 5,710%, 10-letnich z 6,530% i 30-letnich z 6,757% o łącznej wartości 4 mld USD. Uzyskane w ten sposób środki finansowe zostaną przeznaczone na wykupienie udziałów od amerykańskiego giganta górniczego Freeport-McMora w indonezyjskiej kopalni miedzi w prowincji Papua, za kwotę 3,85 mld USD. Transakcja ta ma zapewnić większą kontrolę rządu nad surowcami naturalnymi państwa.

9 listopada: była pierwsza dama Filipin została skazana za przyjęcie łapówek. Wdowie po filipińskim dyktatorze Ferdinandzie Marcosie postawiono siedem zarzutów związanych z przyjęciem łapówek o łącznej wartości 658 mln USD. Środki finansowe zostały ukryte za pośrednictwem utworzonej przez rodzinę byłego dyktatora fundacji w Szwajcarii. Za każdy z zarzutów grozi kara od 6 do 11 lat pozbawienia wolności. Sąd uznał Imeldę Marcos winną zarzucanym jej czynom i skazał ją na co najmniej 42 lata więzienia.

10 listopada: Partia Demokratyczna w Tajlandii wybrała na swojego lidera byłego premiera. Były premier Tajlandii - Abhisit Vejjajiva wygrał wybory na lidera Partii Demokratycznej. W związku ze zbliżającymi się wyborami w kraju partie polityczne organizują swoje struktury, żeby przygotować swoje programy wyborcze. Wicepremier Wissanu Krea-ngam poinformował w ostatnim czasie, że wybory najprawdopodobniej odbędą się 24 lutego przyszłego roku, jednak na ostateczne potwierdzenie trzeba jeszcze poczekać do przyszłego miesiąca, ponieważ wtedy zacznie obowiązywać prawo wyborcze na mocy nowej konstytucji. Według analityków żadna partia w Tajlandii nie zdobędzie większości pozwalającej do samodzielnego sprawowania władzy, dlatego konieczne będzie zawiązanie koalicji.

11 listopada: uczniowie malezyjskich szkół wyższych będą mogli prowadzić działalność polityczną na terenie uczelni. Minister Edukacji Malezji - Maszlee Malik, poinformował, że rząd przyjął poprawki do ustawy o uniwersytetach i szkołach wyższych z 1971 roku, znosząc w ten sposób zakaz głoszenia poglądów i uczestnictwa w wydarzeniach politycznych na terenie uczelni wyższych. Zakaz ten został wprowadzony po protestach z 1974 roku w dystrykcie Baling. Minister przyznał, iż rząd chce w ten sposób wzmocnić demokrację w państwie i zapewnić swobodę wyrażania poglądów. Poprawki do ustawy będą przedłożone parlamentowi do głosowania w połowie grudnia.

12 listopada: Wietnam ratyfikuje umowę o transpacyficznym wolnym handlu. Zgromadzenie Narodowe Wietnamu podjęło decyzję o ratyfikacji Progressive Agreement for Trans-Pacific Partnership, nazywanym też TPP11. Po tym jak prezydent Stanów Zjednoczonych – Donald Trump, podjął decyzję o wycofaniu z Partnerstwa Transpacyficznego, pozostałe państwa kontynuowały negocjacje w sprawie utworzenia umowy o wolnym handlu. Wietnam jest już siódmym państwem oprócz Australii, Kanady, Japonii, Singapuru, Meksyku i Nowej Zelandii, które ratyfikowało postanowienia umowy. Na jej mocy stopniowo będą obniżane cła na główne towary eksportowe Wietnamu, takie jak odzież. Oczekuje się też jednak, że funkcjonowanie tego państwa w TPP11 znacząco wpłynie na reformę rynku pracy, zwłaszcza jeżeli chodzi o warunki pracy i prawa pracowników.

12-13 listopada: w Singapurze odbył się kolejny Szczyt Biznesu i Inwestycji ASEAN. Premier Lee Hsien Loong podczas swojej przemowy wezwał rząd Birmy do wzięcia odpowiedzialności za wydarzenia, które miały miejsce w stanie Rakhine w ubiegłym roku, a także do sprawnego przeprowadzenia procesu repatriacji mniejszości etnicznej Rohingja z obozów w Bangladeszu. Z kolei Radca Stanu Birmy - Aung San Suu Kyi wezwała przedsiębiorców do zwiększenia

inwestycji w jej państwie, ponieważ dysponuje surowcami naturalnymi oraz dużą populacją młodych ludzi gotowych do rozpoczęcia aktywności zawodowej. Co prawda przedstawiciele birmańskiego rządu zadeklarowali gotowość przyjęcia pierwszej grupy 2000 uchodźców z 5000 w ramach umowy zawartej w ubiegłym miesiącu z Bangladeszem, przebywających obecnie w obozach w tym państwie, ale z przeprowadzonych wywiadów wynika, że część z nich nie wyraża chęci powrotu do Rakhine, a rząd Bangladeszu oświadczył, że nie będzie stosował przymusu w stosunku do takich osób. Działania władz Birmy zostały szeroko skrytykowane przez pozostałych członków Stowarzyszenia Narodów Azji Południowo-Wschodniej podczas szczytu.

12 listopada: ministrowie państw członkowskich ASEAN podpisali umowę w sprawie rozwoju e-commerce. Ministrowie handlu państw ASEAN podpisali porozumienie dotyczące handlu elektronicznego, które ma ułatwić realizowanie transgranicznych transakcji elektronicznych, co przyczyni się do pobudzenia regionalnego wzrostu gospodarczego. Minister handlu i przemysłu Singapuru - Chan Chun Sing, powiedział podczas ceremonii podpisania umowy, że ASEAN jest najszybciej rozwijającym się rynkiem na świecie, z 330 mln internautów. Do 2025 roku gospodarka internetowa ASEAN ma wzrosnąć czterokrotnie do 200 mld USD z 50 mld USD w 2017 roku. Z kolei handel elektroniczny ma osiągnąć wartość 88 mld USD.

14 listopada: Amnesty International odebrało Aung San Suu Kyi nagrodę Ambasadora Sumienia. Szefowa rządu Birmy oraz laureatka Pokojowej Nagrody Nobla została pozbawiona nagrody Ambasadora Sumienia przyznanej jej przez Amnesty International w 2009 roku. Sekretarz generalny organizacji - Kumi Naidoo oświadczył, że Aung San Suu Kyi nie reprezentuje już wartości, które upoważniałyby ją do posługiwania się tytułem Ambasadora Sumienia. Na decyzję Amnesty International miała głównie wpływ sytuacja mniejszości etnicznej Rohingja w Birmie, która jest prześladowana, a w ubiegłym roku doszło do przypadków ludobójstwa popełnionych przez birmańską armię. Rzecznik partii Narodowej Ligi na rzecz Demokracji - U Myo Nyunt, skrytykował decyzję Amnesty International, twierdząc, iż jest to pozbawienie godności nie tylko szefowej partii, ale wszystkich jej członków. Z kolei wśród obywateli Birmy można się spotkać z opiniami, że odebranie nagrody Aung San Suu Kyi świadczy o niedojrzałości Amnesty International i w ten sposób przyczynią się tylko do zwiększenia poparcia dla szefowej rządu.

15 listopada: w ramach 33. Szczytu ASEAN odbył się 3. Szczyt Rosja-ASEAN. Euroazjatycka Unia Gospodarcza (EAEU) podpisała protokół ustaleń ze Stowarzyszeniem Narodów Azji Południowo-Wschodniej w sprawie rozwoju handlu i inwestycji. Zawarto w nim szczegóły dotyczące wprowadzenia ułatwień w procedurach celnych, a także regulacjach sanitarnych i fitosanitarnych oraz technicznych związanych między innymi z handlem elektronicznym. Podczas podpisania porozumienia obecny był prezydent Rosji – Władimir Putin, który podkreślił, że przywiązuje dużą wagę do rozwoju relacji z ASEAN zwłaszcza, iż wymiana handlowa między ASEAN i EAEU wyniosła w ubiegłym roku 35,7 mld USD, czyli o 40% więcej niż w 2016 roku.

15 listopada: mimo wyroku skazującego za łapówki Imelda Marcos nie trafiła do więzienia. Była pierwsza dama Filipin mimo wyroku za przyjęcie łapówek o łącznej kwocie wynoszącej 658 mln USD nie została aresztowana. Po wpłaceniu kaucji wynoszącej 2846 USD nadal przebywa

na wolności, natomiast nie wydano nakazu aresztowania, ponieważ Imelda Marcos cierpi na chorobę wielu narządów wewnętrznych. Według specjalistów jest to celowe działanie rządu i prezydenta Rodrigo Duterte, który utrzymuje bliskie relacje z rodziną Marcos.

16 listopada: państwa biorące udział w 33. Szczycie ASEAN zobowiązały się do zwiększenia współpracy z zakresu bezpieczeństwa. Przedstawiciele państw członkowskich ASEAN, a także ośmiu głównych partnerów stowarzyszenia (Australia, Chiny, Nowa Zelandia, Indie, Japonia, Rosja, USA, Korea Południowa) wzięli udział w posiedzeniu, które zostało zwieńczone opublikowaniem pięciu oświadczeń dotyczących wzmocnienia współpracy, mającej na celu zwiększenie bezpieczeństwa. Dotyczyły one takich zagadnień jak zwalczanie zagrożeń terrorystycznych, cyberbezpieczeństwo, materiały nuklearne, plastikowe odpady czy inteligentne miasta. Premier Singapuru Lee Hsien Loong podkreślił, że Państwo Islamskie nadal rekrutuje swoich członków w Azji Południowo-Wschodniej ale również próbuje organizować zamachy terrorystyczne. Między innymi dlatego państwa regionu powinny zintensyfikować swoje działania w zakresie edukacji społecznej, uniemożliwiając tym samym rozwój poglądów ekstremistycznych, zwłaszcza wśród ludzi młodych. Oprócz tego liderzy państw zobowiązali się do wymiany informacji związanych z przemieszczaniem się członków grup terrorystycznych oraz realizowanymi przez nich operacjami finansowymi.

16 listopada: byli przywódcy Czerwonych Khmerów zostali skazani za ludobójstwo. Po raz pierwszy w historii dwóch przywódców reżimu Czerwonych Khmerów Pol Pota w Kambodży zostało skazanych za ludobójstwo. Nuon Chea w wieku 92 lat oraz i Khieu Samphan, lat 87, stanęli przed sądem pod zarzutem eksterminacji muzułmanów i mniejszości etnicznych społeczności wietnamskich Cham. Oskarżeni odsiadują już wyroki dożywocia w związku z inną sprawą za zbrodnie przeciwko ludzkości, a teraz otrzymali kolejny wyrok dożywocia za eksterminację, tortury i zniewolenie w latach 1975-1979 podczas trwania reżimu Pol Pota w wyniku, którego zginęło około 2 mln ludzi.

18 listopada: po raz pierwszy w historii nie opublikowano wspólnego komunikatu po szczycie APEC. W tym roku gospodarzem 29. Szczytu Wspólnoty Gospodarczej Azji i Pacyfiku była Papua Nowa Gwinea, a został on zdominowany przez napięte relacje między USA i Chinami. Stany Zjednoczone były reprezentowane na szczycie przez wiceprezydenta Mikea Pence'a, natomiast z Chin przyjechał prezydent Xi Jinping. Według doniesień medialnych jednym z powodów nieopublikowania komunikatu były kontrowersje dotyczące jednego z zapisów: „Zgadzamy się walczyć z protekcjonizmem, włącznie ze wszystkimi praktykami nieuczciwego handlu”. Chińska delegacja uznała, iż druga część tego zdania odnosi się do ChRL, co wywołało oburzenie. Ponadto, doszło do sporu odnośnie reformy w Światowej Organizacji Handlu.

19 listopada: po blisko 25 latach przerwy Polska otworzyła swoją ambasadę na Filipinach w dzielnicy Bonifacio Global City. Ambasadorem został Jarosław Roman Szczepankiewicz, który rozpoczął swoją pracę w Ministerstwie Spraw Zagranicznych w 1998 roku i pełnił między innymi funkcję ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego w Ambasadzie RP w Federalnej Demokratycznej Republice Etiopii.

20 listopada: Malezja wycofuje się z ratyfikacji traktatu ONZ dotyczącego praw człowieka.

Przeciwko ratyfikacji Międzynarodowej konwencji w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji rasowej opowiedziały się zarówno organizacje muzułmańskie jak i malajskie, a także główne partie opozycyjne takiej jak Zjednoczona Malezyjska Organizacja Narodowa (UMNO) oraz Partia Islamska Malezji (PAS). Sprzeciw jest związany z tym, iż państwo sygnatariusz musiałoby wyeliminować wszelkie zapisy w ustawach, które wiążą się z dyskryminacją rasową. Z kolei w Malezji funkcjonuje polityka bumiputera, która zapewnia w określonych przypadkach wyłączność na dostęp do edukacji czy zatrudnienie dla rdzennych mieszkańców Malezji. Z drugiej strony jest wprowadzony prymat islamu w kraju z czym wiąże się między innymi specjalny status dziewięciu królewskich domów. Liderzy ugrupowań politycznych UMNO i PAS już zapowiedzieli organizację dużego protestu w centrum Kuala Lumpur na początku grudnia, żeby wyrzucić presję na premierze Mahathirze Mohamadzie.

20 listopada: Indonezja i USA wzmocnią dwustronną współpracę przeciwko przestępczości finansowej i cybernetycznej.

W ramach 87. Sesji Zgromadzenia Ogólnego Interpolu, która odbyła się w Dubaju, indonezyjski szef policji - Tito Karnavian i amerykański zastępca prokuratora generalnego - Rod Rosenstein doszli do porozumienia w sprawie organizacji wspólnych programów szkoleniowych z zakresu cyberbezpieczeństwa. Zostaną one uruchomione w ramach realizacji postanowień zawartych podczas 33. Szczytu ASEAN, gdzie przyjęto oddzielny komunikat poświęcony pracy na rzecz poprawy bezpieczeństwa cybernetycznego.

21 listopada: Malezja i Pakistan zobowiązały się do wzmocnienia współpracy.

Podczas swojej wizyty w Pakistanie, premier Mahathir Mohamad spotkał się ze swoim odpowiednikiem Imranem Khanem. Na konferencji prasowej politycy oświadczyli, że poruszyli wiele tematów, ale do najważniejszych zaliczyli współpracę w zakresie zwalczania korupcji i promocji turystyki. Premier Pakistanu podkreślił, że podobnie jak Mohamad objął władzę w państwie dotkniętym licznymi skandalami korupcyjnymi i z dużym zadłużeniem, dlatego wymiana doświadczeń będzie bardzo ważna, aby unormować sytuację finansową zarówno w Malezji jak i Pakistanie. Ponadto, we wspólnym oświadczeniu wydanym po konferencji prasowej obaj przywódcy z zadowoleniem przyjęli ustanowienie dwustronnych konsultacji pomiędzy urzędnikami obu ministerstw spraw zagranicznych na wysokim szczeblu jako mechanizmu intensyfikacji zobowiązań między stronami. Pierwsze dwustronne konsultacje zostały zaplanowane na przyszły rok w Islamabadzie. Politycy potwierdzili też swój udział w 13. posiedzeniu Wspólnej Komisji Współpracy Obronnej, która zostanie zwołana w 2019 roku w Kuala Lumpur.

22 listopada: Indonezja planuje obniżenie podatków od nieruchomości w celu stymulacji gospodarki.

Minister finansów - Sri Mulyani Indrawati, ogłosił, iż rząd prowadzi prace nad obniżeniem podatków od luksusowych nieruchomości oraz rewizją szeregu innych przepisów podatkowych, co ma przyczynić się do zwiększenia inwestycji w państwie. Obecnie podatek od luksusowych nieruchomości wynosi 5%, natomiast ma zostać zmniejszony do 1%. Minister Indrawati powiedział, że rząd rozważa również inne zachęty podatkowe dla zwiększenia eksportu,

takie jak usunięcie podatku od wartości dodanej (VAT) w przypadku niektórych usług eksportowych, w tym księgowych i prawnych, oraz obniżenie stawek podatkowych dla depozytów terminowych dla eksporterów. Z kolei, żeby zwiększyć ilość bezpośrednich inwestycji zagranicznych, rząd otworzy część sektorów, które były do tej pory niedostępne dla zagranicznych inwestorów.

26 listopada: premier Singapuru spotkał się z kandydatem na prezydenta Indonezji. Prabowo Subianto, który w kwietniu 2019 roku zmierzył się z Joko Widodo o fotel prezydencki przybył do Singapuru na galę The Economist "The World in 2019". Politycy odbyli rozmowę na temat nowych metod rozwoju przyjaznych relacji między państwami. Natomiast podczas gali Prabowo Subianto wygłosił przemówienie poświęcone bogactwom naturalnym Indonezji, a także możliwościom związanym z produkcją biopaliwa.

26 listopada: premier Tajlandii nie wstąpi do żadnej partii politycznej. Szef rządu Tajlandii - Prayut Chan-o-cha poinformował, że nie zapisał się do żadnej partii politycznej przed zaplanowanymi na 24 lutego wyborami powszechnymi. Wynika z tego, iż nie będzie mógł wziąć udziału w wyborach, ponieważ kandydaci muszą zarejestrować się do partii politycznej maksymalnie 90 dni przed datą wyborów, a termin upłynął z dniem 26 listopada. Premier Tajlandii, który kieruje również Krajową Radą Pokoju i Porządku zaplanował spotkanie na 7 grudnia z przedstawicielami wszystkich partii politycznych w celu uzgodnienia szczegółów związanych z prowadzeniem kampanii w ramach kodeksu wyborczego.

27 listopada: prezydent Indonezji wyraził zaniepokojenie przyszłością relacji Chiny-USA. Joko Widodo stwierdził, że na najbliższym Szczycie G20 w Argentynie dwie największe gospodarki świata nie dojdą do porozumienia, podobnie jak to było w przypadku Szczytu APEC, gdzie prezydent Indonezji starał się pełnić funkcję mediatora. Sytuacji nie polepszają kolejne deklaracje Donalda Trumpa, który zapowiedział podniesienie kolejnych ceł z 10% do 25% na chińskie towary importowane przez Stany Zjednoczone. W wyniku wojny handlowej między USA a Chinami ucierpiało wiele innych państw, w tym również Indonezja, która jest największą gospodarką w Azji Południowo-Wschodniej. Kurs rupii osiągnął na początku roku najniższy poziom od 1998 roku.

28 listopada: prezydent Duterte zapowiedział utworzenie własnych „szwadronów śmierci”. Przedstawiciele filipińskiej lewicy wyrazili swoje oburzenie i zaniepokojenie w związku z wypowiedzią Rodrigo Duterte dotyczącej utworzenia „szwadronów śmierci”, których zadaniem będzie walka z Nową Armią Ludową, będącą zbrojną grupą partyzancką Narodowego Frontu Demokratycznego. Zdaniem prezydenta komuniści należący do tej organizacji byli odpowiedzialni za śmierć wielu policjantów w latach 70-tych i 80-tych XX wieku podczas rządów Ferdynanda Marcosa. Specjaliści uważają, iż tego rodzaju deklaracja ma na celu zastraszenie obywateli, ponieważ Duterte obawia się o swoje wpływy w państwie. Organizacje lewicowe obawiają się, że doprowadzi to do serii zabójstw, podobnych do tych, które miały miejsce podczas kampanii zwalczania przestępczości narkotykowej. Minister Obrony - Delfin Lorenzana, potwierdził w wywiadzie, że pomysł utworzenia specjalnej grupy uderzeniowej będzie rozważany, ale zapewnił, iż będzie to wymagało jasnych wytycznych operacyjnych oraz odpowiedniego nadzoru.

30 listopada: minister spraw zagranicznych Korei Północnej przybył z oficjalną wizytą do Wietnamu. Ri Yong Ho spotkał się z najwyższymi przedstawicielami Komunistycznej Partii Wietnamu w Hanoi, aby skorzystać z doświadczenia tego państwa we wprowadzeniu reform gospodarczych, które przyczyniły się do rocznego wzrostu PKB na poziomie 5% w ciągu ostatniej dekady. Minister Korei Północnej rozmawiał również ze swoim odpowiednikiem na temat polepszenia relacji dwustronnych na linii Wietnam-USA w ostatnim czasie. Ri Yong Ho przyznał, że dobre stosunki ze Stanami Zjednoczonymi przyspieszą proces pokojowy, a także ułatwią rozwój ekonomiczny Korei Północnej.

KOMENTARZ:

- 1. Spór na Morzu Południowochińskim nie przeszkadza ChRL w rozwijaniu relacji z poszczególnymi państwami ASEAN.** Prezydent Xi Jinping złożył oficjalne wizyty zarówno w Brunei jak i na Filipinach podpisując liczne umowy i protokoły ustaleń. Jeżeli weźmiemy pod uwagę kwestię sporów terytorialnych to zauważymy, że Chiny prowadzą swoją politykę trzytorowo. Po pierwsze, biorą aktywny udział w pracach nad Kodeksem Postępowania, w które są zaangażowane kraje członkowskie ASEAN, a po drugie intensywnie pracują nad polepszeniem stosunków bilateralnych z poszczególnymi państwami posiadającymi swoje roszczenia i po trzecie prowadzi działania unilateralne mające prowadzić do poszerzenia stref wpływów na Morzu Południowochińskim. Największy sukces Xi Jinping odniósł na spotkaniu z prezydentem Rodrigo Duterte, ponieważ zawarto umowę dotyczącą współpracy energetycznej oraz wspólnego wydobywania ropy naftowej i gazu ziemnego z dna Morza Południowochińskiego znajdującego się w obszarze wyłącznej strefy ekonomicznej Filipin. Nie znamy jeszcze dokładnych szczegółów, ale najprawdopodobniej zostanie utworzone konsorcjum firm, w którym ze strony Chin znajdzie się China National Oil Offshore Corp, trzecia pod względem wielkości państwowa firma petrochemiczna. Istnieje duże prawdopodobieństwo, że jeżeli umowa przyniesie wymierne korzyści Filipinom, to pozostałe państwa również zdecydują się na podobne ustalenia. Zwłaszcza, że usypywane przez stronę chińską sztuczne wyspy zapewniają Pekinowi coraz większą dominację na całym akwenie. Takiemu rozwojowi sytuacji może zapobiec tylko interwencja Stanów Zjednoczonych, ale o ile międzynarodowe szlaki transportowe przebiegające przez Morze Południowochińskie będą utrzymane, to reakcja USA wydaje się mało prawdopodobna, ze względu na podejście Donalda Trumpa do konfliktów, nie zagrażających w bezpośredni sposób interesom Stanów Zjednoczonych. Główną przeszkodą dla nowego porozumienia między Chinami i Filipinami może się okazać rosnące niezadowolenie społeczne Filipińczyków. Zarówno przed przybyciem Xi Jinpinga jak i w trakcie jego pobytu odbyło się wiele protestów, między innymi przed konsulatami ChRL. Społeczeństwo wyraźnie sprzeciwia się porozumieniu, które jest bezzasadne w świetle wyroku Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości z 2016 roku. Wszelkie chińskie roszczenia wobec Filipin zostały odrzucone, jednak Rodrigo Duterte

po objęciu prezydentury nie wykorzystał decyzji MTS do wywarcia presji na Pekinie. Opozycja polityczna wykorzystuje również kwestię nielegalnych imigrantów zarobkowych z Chin do antagonizowania społeczeństwa. Były minister pracy - Franklin Drilon, na jednym z posiedzeń senatu stwierdził, że na Filipinach może być nawet 200 tys. nielegalnie zatrudnionych Chińczyków. Wiąże się to rzecz jasna z mniejszą ilością miejsc pracy, a także rosnącą ceną nieruchomości, co dostarcza kolejnych argumentów, aby sprzeciwiać się pogłębiającej współpracy z ChRL. Rodrigu Duterte liczy jednak na pomoc Pekinu w realizacji swoich obietnic wyborczych opierających się w dużym stopniu na licznych projektach infrastrukturalnych o wartości 169 mld USD, które mają zostać zrealizowane w ramach inicjatywy Pasa i Szlaku.

- 2. Premier Kambodży zaprzeczył doniesieniom o budowie chińskiej bazy marynarki wojennej na terytorium państwa.** Mimo wciąż polepszających się stosunków dwustronnych Hun Sen nie wyraził zgody na budowę bazy dla chińskich okrętów wojennych, powołując się na konstytucję, która zabrania stacjonowania obcych wojsk na terytorium Kambodży. Niepokój został wywołany przez raport przygotowany przez The Asia Times, dotyczący projektu realizowanego przez China's Tianjin Union Development Group w Kambodży od 2008. W ramach inwestycji o wartości 3,8 mld USD miał powstać między innymi port za kwotę 45 mln USD, zdolny do przyjmowania kontenerowców o wyporności 20 tys. ton. Według The Asia Times w rzeczywistości miała powstać baza wojskowa, zdolna do przyjmowania chińskich okrętów wojskowych w zamian za obietnicę wsparcia kambodżańskiej armii kwotą 100 mln USD na sprzęt wojskowy udzielonej w czerwcu bieżącego roku. Informacje przedstawione przez portal informacyjny doprowadziły do pilnej reakcji Stanów Zjednoczonych. Wiceprezydent Mike Pence skontaktował się w tej sprawie z premierem Hun Senem, który zapewnił, iż żaden projekt militarny chińskiej armii ani jakiegokolwiek innego państwa nie jest obecnie realizowany w Kambodży. Stanowcza reakcja premiera jest zaskakująca, ponieważ stosunki między państwami stale się pogłębiają. Pekin udzielił mu dużego wsparcia podczas ostatnich wyborów parlamentarnych, szeroko krytykowanych przez społeczność międzynarodową, zarzucając Hun Senowi prześladowanie opozycji politycznej oraz nieprzestrzegania zasad demokratycznego państwa. Dzięki tym działaniom Kambodżańska Partia Ludowa wygrała wybory i zdobyła wszystkie miejsca w parlamencie.

OŚRODEK
SPRAW
AZJATYCKICH

RAPORTY OPINIE DORADZTWO

PIERWSZY W POLSCE UNIWERSYTECKI
THINK-TANK

DORADZTWO POLITYCZNE I BIZNESOWE

ZESPÓŁ Z PRAKTYKĄ W AZJI

www.osa.uni.lodz.pl

